

HAMAS-İSRAİL ÇATIŞMASI PERİYODİK DEĞERLENDİRME-11

(09-15 Aralık 2023)

GÜNCEL GELİŞMELER

7 Ekim 2023 sabahı Hamas'ın silahlı kanadı İzzeddin el-Kassam Tugaylarının "Aksa Tufanı Operasyonu" adıyla, başlattığı saldırı sonrasında Hamas ile İsrail arasında devam eden ve 24 Kasım'da yürürlüğe giren insani aranın ardından 01 Aralık'ta İsrail tarafından yeniden başlatılan savaşta;

- 7 Ekim 13 Aralık tarihleri arasında; %70'i kadın ve çocuk olmak üzere 18.608 Filistinli öldürüldü, 50.594 Filistinli ise yaralandı,

- 52.000'den fazla bina yıkıldı,

- Gazze'deki nüfusun yaklaşık %85'i (1,93 Milyon kişi) yerinden edildi,

- İsrail'in havadan, karadan ve denizden ağır bombardımanı 13 Aralık'ta, özellikle Gazze Şeridi'nin kuzeyindeki Cebelye'de devam etti.¹

İsrail tankları Gazze'nin güneyine sivililerin yoğun olarak yaşadığı Han Yunus'a girdi.²

BAE'nin, BMGK'ne sunduğu ateşkes çağrısını içeren karar tasarısı, İngiltere'nin çekimser kalması ve ABD'nin veto etmesiyle reddedildi. ABD ve İngiltere'nin tavrı dünya liderleri ve insani yardım kuruluşlarının tepkisine yol açtı.³

Başkan Biden ve yönetimi İsrail'in Hamas'a yönelik saldırılarında Merkava tanklarında kullanılmak üzere 45.000 ad. tank mermisi satışına onay verilmesi için Kongre'ye baskı yapıyor.⁴

ABD'nin Gazze'de acil bir insani ateşkes talep eden BM Kararını veto etmesinin ardından İsrail savaş uçakları gece boyunca aralıksız bomba yağdırdı.⁵

BM Genel Sekreteri Guterres; GK'nin sessizliğini eleştirerek, Gazze'deki sivililerin etkili bir şekilde korunmadığını, GK'nin güvenilirliğinin ve otoritesinin zarar gördüğünü ifade etti.⁶

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Batı'yı İsrail-Hamas savaşında "ateşkes çağrısı bile yapamayacak kadar zayıf" olarak niteledi.⁷

Netanyahu, İran destekli Lübnan grubu Hizbullah'ı "topyekûn bir savaş" başlatmaması konusunda uyardı ve Beyrut'un Gazze'ye dönüştürüleceğini söyleyerek tehdit etti.⁸

ABD Kongresi'nde; Meksika sınırına gereken öncelik ve önemin verilmesi gerektiği gerekçesiyle İsrail ve Ukrayna'ya yapılan yardımların yer aldığı harcama tasarısı reddedildi.⁹

Hamas'ın silahlı kanadının sözcüsü Ebu Ubeyde, taleplerin karşılanmaması halinde rehinelere idam edileceğini, İsraili sivillere yönelik daha kötü ve daha büyük saldırılar gerçekleştirileceğini açıkladı.¹⁰

¹ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-68>

² <https://www.theweek.in/news/world/2023/12/10/israel-tanks-reach-heart-of-khan-younis-qatar-says-hostage-deal-window-narrowing.html>

³ <https://www.turkiyenewspaper.com/politics/17466>

⁴ <https://pakobserver.net/biden-admin-presses-congress-to-approve-tank-shells-for-israel/>

⁵ <https://www.telegraphindia.com/world/israeli-warplanes-relentlessly-bombards-parts-of-gaza-strip-overnight-with-no-break/cid/1985849>

⁶ <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/un-security-councils-authority-credibility-severely-undermined-un-chief/3078707>

⁷ <https://www.foxnews.com/world/turkeys-erdogan-israel-hamas-war-west-too-weak-even-call-cease-fire>

⁸ <https://www.indiatoday.in/world/story/israel-prime-minister-benjamin-netanyahu-warning-to-hezbollah-will-turn-beirut-into-gaza-latest-news-2473430-2023-12-08>

⁹ <https://www.smh.com.au/world/north-america/us-congress-on-verge-of-cutting-off-aid-for-ukraine-20231208-p5eq0y.html>

¹⁰ <https://www.dailymail.co.uk/news/article-12849301/Hamas-vows-carry-worse-greater-terror-attacks-Israeli-civilians-chilling-new-threat-warning-hostages-executed-unless-demands-met.html>

BM Genel Kurulu'nda İsrail Hamas Savaşının sona ermesi için ateşkes çağrısında bulunulan kararı ezici çoğunlukla kabul edildi. 153 ülke lehte oy kullanırken 23 ülke çekimser kaldı, 8 ülke ABD ve İsrail'in yanında yer aldı. Oylama ABD ve İsrail için diplomatik izolasyonu da gösteriyor.¹¹

İsrail ordusu Şati Mülteci Kampı yakınında 5 su pompası kullanarak Hamas tünellerine deniz suyu basmaya başladı.¹²

Natanyahu; Gazze şehir merkezinin doğusunda Shejaia bölgesinde 13 Aralık 2023 tarihinde pusuya düşen İsrail kuvvetlerinden 24 askerin öldürülmesi üzerine telsizden askerlere; büyük acıların ve uluslararası baskıların İsrail'i durduramayacağını ve Hamas yok edilene kadar devam edeceklerini söyledi.¹³

CNN'de; İsrail'in ayırım gözetmeden bombardımanlarını yürütmesi ve Filistinlilerin acılarını dindirmeye yeterince özen göstermemesi nedeniyle İsrail'in desteğinin azaldığı, BMGK oylamasında ABD'nin yalnız kalması, İngiltere'nin dahi tam olarak destekleyememesi ve çekimser kalması, Kanada, Avusturalya ve Yeni Zelanda Başbakanlarının Hamas'ı yenmenin bedelinin tüm Filistinli sivillerin acı çekmesi olmaz açıklamaları, başkanlığın küresel görüşün gerçekliğinin göz ardı edilemeyeceği İsrail'e desteğin devam ettiği fakat endişelerinin olduğu yönündeki açıklamaları ve ABD'de yaklaşan seçim öncesi azalan halk ve siyasi desteğin gündeme gelmesi dikkate alındığından Biden ve Natanyahu arasında gerilimlerin arttığına yönelik haber yer aldı.¹⁴

ABD Başkanı Biden'in üst düzey yardımcıları; Biden'in, dünya kamuoyunda azalan İsrail desteğini bir baskı aracı olarak, İsrail tarihinin en muhafazakâr hükümeti olarak nitelediği Natanyahu'yu dizginlemek için kullandığına inandıklarını söyledi.¹⁵

El Fetih Gençlik hareketi Lideri ve siyaset bilimci Read Deby, İsrail'in saldırılarının Filistinliler için dönüm noktası olduğunu ve özellikle gençlerin Hamas'ı her zamankinden daha fazla desteklediğini açıkladı.¹⁶

ANALİZ VE DEĞERLENDİRME

Uluslararası ilişkiler açısından;

BAE tarafından BMGK'ne sunulan karar tasarısının ABD'nin veto yetkisini ve İngiltere'nin çekimser oy kullanması ile reddedilmesinden sonra BM Genel Kurulu'nda ateşkes çağrısının ezici çoğunlukla kabul edilmesinin; liderlerin, uluslararası insani yardım örgütlerinin ateşkes yönündeki çağrılarını ile kararın veto edilmesinde izledikleri politikaları nedeni ile ABD ve İngiltere'ye karşı eleştiriler ile ABD ve İngiltere başta olmak üzere kamuoyunda savaş ve İsrail karşıtı protestoların artmasına neden olabileceği,

Hamas yanlısı devlet ve örgütlerin hamlelerinin sayısının ve şiddetinin artabileceği,

Artan şiddetin savaşın yayılması olasılığına yönelik duyulan endişeyi körükleyeceği, bunun da ateşkesin sağlanmasına yönelik diplomatik girişimleri artırabileceği,

¹¹ <https://www.counterpunch.org/2023/12/13/changing-u-s-policy-on-gaza-is-overdue/>

¹² <https://www.theweek.in/news/world/2023/12/13/israel-has-just-begun-flooding-tunnels-in-gaza-with-seawater-report.html>

¹³ <https://www.asiaone.com/world/israel-suffers-heaviest-combat-losses-oct-netanyahu-vows-fight-despite-diplomatic-isolation>

¹⁴ <https://us.cnn.com/2023/12/14/politics/biden-netanyahu-tensions-analysis/index.html>

¹⁵ <https://www.nytimes.com/2023/12/13/briefing/biden-israel-sunak-rwanda.html>

¹⁶ <https://www.the-star.co.ke/news/world/2023-12-14-support-for-hamas-grows-among-palestinians-in-west-bank/>

İsrail'in kısa sürede amacına ulaşmaması ve harekâtının uzamasının ABD'ye getireceği mali yük nedeni ile ABD'nin Ukrayna'ya sağladığı yardıma kısıtlama getirebileceği, bu kısıtlamadan hareketle kış aylarında artan enerji ihtiyacına binaen Avrupa devletlerinin de yardımlarını sınırlayabileceği, Rusya ile ekonomik ve ticari ilişkilerinde iyileşmeler olabileceği, bu gelişmelere paralel olarak Rusya'nın operasyonunun şiddet ve yoğunluğunu artırabileceği,

Askerî açıdan;

Hamas unsurlarıyla, tünellerde muharebe etmesi halinde, başarı kazanamayacağını bilincinde olan İsrail'in, Hamas'ı tünellerin dışına çıkartmak maksadıyla su ile doldurmak dahil birçok yeni taktik ve teknik geliştirebileceği, başladığı iddia edilen su basma girişiminden başarı elde edemez ise sinir gazı başta olmak üzere kimyasal silah kullanabileceği,

Hamas'ın, İsrail'in harekâtını devam ettirme azim ve kararlılığını kırmak maksadıyla Gazze genelinde tünellerden de istifade ederek rehine alma eylemlerinde bulunabileceği, kışla ve tesislere, İsrail'in kontrol altına aldığı bölgelere saldırı düzenleyebileceği değerlendirilmektedir.

İşbu eserde yer alan veriler/bilgiler, yalnızca bilgi amaçlı olup, bu eserde bulunan veriler/bilgiler tavsiye, reklam ya da iş geliştirme amacına yönelik değildir. Alp Uluslararası Stratejik Analiz, Güvenlik, Savunma ve Savunma Sanayi Uygulama Danışmanlığı, Bilgi Transferi, Proje Yönetimi, Eğitim, Öğretim, İkmal ve Tedarik, Emniyet, İletişim, Bilişim, Pazarlama, Organizasyon, İmalat, İthalat ve İhracat A.Ş. işbu eserde sunulan verilerin/ bilgilerin içeriği, güncelliği ya da doğruluğu konusunda herhangi bir taahhüde girmemekte, kullanıcı veya üçüncü kişilerin bu eserde yer alan verilere/bilgilere dayanarak gerçekleştirecekleri eylemlerden ötürü sorumluluk kabul etmemektedir. Bu eserde yer alan bilgilerin her türlü hakkı Alp Uluslararası Stratejik Analiz, Güvenlik, Savunma ve Savunma Sanayi Uygulama Danışmanlığı, Bilgi Transferi, Proje Yönetimi, Eğitim, Öğretim, İkmal ve Tedarik, Emniyet, İletişim, Bilişim, Pazarlama, Organizasyon, İmalat, İthalat ve İhracat A.Ş.'ye aittir. Yazılı izin olmaksızın işbu eserde yer alan bilgi, yazı, ifadenin bir kısmı veya tamamı, herhangi bir ortamda hiçbir şekilde yayımlanamaz, çoğaltılamaz, işlenemez.

